
Kirurgisk behandling av endokrin oftalmopati

ARTIKKEL

RØDAHL E

SELAND J

OLOFSSON J

AANDERUD S

KRÅKENES J

Sammendrag

Behandling av endokrin oftalmopati omfatter behandling både av stoffskiftesykdommen og av øyeforandringene. Sistnevnte inkluderer enkle tiltak som kunstig tårevæske, solbriller og innbygging av prizmer i briller, immunsuppressivbehandling enten systemisk i form av kortikosteroider eller lokalt som strålebehandling, og operativ behandling som kanvære dekompresjon av orbita, strabismekirurgi eller øyelokkskirurgi.

Vi gir i denne artikkelen en oversikt over de ulike former for kirurgisk behandling som pasienter innlagt i Øyeavdelingen, Haukeland Sykehus har fått i tidsrommet 1994-98.

I alt 66 pasienter har vært innlagt i perioden 1.4. 1994-31.3. 1998. Vi har utført dekompresjon av orbita hos 43, strabismekirurgi hos 13, korreksjon av øyelokksretraksjon hos 20, og fjerning av overflødig hud og fettprolaps i øyelokk hos 11 pasienter. Midlere reduksjon av proptose etter dekompresjon var 4 mm etter fjerning av laterale orbitavegg og 6 mm etter fjerning av både laterale og mediale orbitavegg. Samtidig tilkom bedring av visus, synsfelt og fargesans hos pasienter med synstruende oftalmopati.

Strabismeoperasjon resulterte i rettstilte øyne hos åtte pasienter etter ett inngrep, hos ytterligere fire etter to inngrep, mens én pasient fortsatt har innoverskjeling etter to inngrep.

I tillegg var stoffskiftet hos 27 pasienter (41%) ikke optimalt behandlet. Av disse fikk 16 påbegynt eller endrettyreostatisk medikasjon eller tyroksindose, ti ble henvist til thyreoideakirurgi, og en til behandling med radioaktivtjod.

Behandling av pasienter med endokrin oftalmopati er en terapeutisk utfordring og krever deltakelse fra flerespesialiteter. Hos noen pasienter vil flere operative inngrep være nødvendig.

I de fleste tilfeller oppnår imidlertid pasientene betydelig bedring av sine plager både funksjonelt og utseendemessig.

Publisert: 10. mai 1999. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 13. februar 2026.